



Seat No. _____

HAN-1601100201030501

**B. A. (Sem. III) (CBCS)
(W.E.F. 2016) Examination**

June - 2023

Sanskrit : Paper - 5

**(Natya-Kalidaskrut - Vikramovarshiy) (Elective - 1)
(Common Paper for 2015 & 2016) (Old Course)**

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

- १ (अ) नीचेनाभिंथी कोठपण्णे भे श्लोकोनुं विवरण साथे भाषान्तर करो : ८
- 1 (a) Translate any **two** of the following verses giving explanatory note where necessary : 8
- (1) अग्रे यान्ति रथस्य रेणु वदमी चूर्णीभवन्तो घना
श्चक्रभ्रान्तिररान्तरेषु जनयत्यन्यामिवारावलीयम्।
चित्रन्यस्तमिवाचलं हयशिरस्यायामवच्चामरं
यष्टयग्रे च समं स्थितो ध्वजपट प्रान्ते च वेगानिलात्॥
- (2) प्रियवचनशतोऽपि योषितां
दयितजनानुनयो रसादृते।
प्रविशति हृदयं न तद्विदां
मणिरिव कृत्रिमरागयोजितः॥
- (3) महदपि परदुःखं शीतलं सम्यगाहुः
प्रणयमगणयित्वा यन्ममापद्गतस्य।
अधरमिव मदान्धा पातुमेषा प्रवृत्ता
फलमभिमुखपाकं राजजम्बूद्वयस्य॥
- (4) ऊरुद्धवा नरसखस्य मुनेः सुरस्त्री
कैलासनाथमुपसृत्य निर्वतमाना।
बन्दीकृता विबुधशत्रुभिरर्धमार्गे
क्रन्दत्यतः शरणमप्सरसां गणोऽयम्॥
- (ब) पूर्वापूर संदर्भ आपीने समजावो : (कोठपण्णे भे) ६
- (b) Explain with reference any **two** of the following : 6
- (1) अदक्षिणं संविग्धे मे हृदयम्।
(2) प्रतिशब्दो करैर्भिन्नति नागान्।
(3) न खलुवयसा जात्यैवायं स्वकार्यसहो भरः।
(4) अहो नु खलु दुर्लभानिवेशी मदनः।

- ૨ કાલિદાસના જીવન અને કવન પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૪
- 2 Write detail note on the life and works of કાલિદાસ। 14

અથવા / OR

- ૨ પુરુરવાનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
- 2 The character sketch of પુરુરવા। 14

- ૩ વિક્રમોર્વશીયના આધારે કાલિદાસનું નાટ્યકાર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- 3 Evaluate Kalidas as a dramatist the basis of the વિક્રમોર્વશીયમ્। 14

અથવા / OR

- ૩ ઉર્વશીનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
- 3 The character sketch of ઉર્વશી। 14

- ૪ વિક્રમોર્વશીયમાં પ્રસ્તુત તત્કાલીન સામાજિક સ્થિતિનો ચિતાર આપો. ૧૪
- 4 Describe the presentation of the social conditions in the time of વિક્રમોર્વશીયમ્। 14

અથવા / OR

- ૪ વિક્રમોર્વશીયના પ્રથમ અંકનું રસદર્શન કરો. ૧૪
- 4 Explain a critical appreciation of the first act of the વિક્રમોર્વશીયમ્। 14

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any **two** of the following : 14

- (1) પ્રિયાનુપ્રસાદવ્રત પ્રસંગ્ઃ।
- (2) વિક્રમોર્વશીયમ્ શાપપ્રસંગ્ઃ।
- (3) ઉપમા કાલિદાસસ્ય।
- (૪) વિક્રમોર્વશીયનો વિદૂષક.
- (4) The Vidushak of વિક્રમોર્વશીયમ્।